

JESLIE O. DEL AYRE
Language Researcher
Komisyon sa Wikang Filipino

LAYUNIN

- Makapagbigay ng maikling kasaysayan ng Ortograpiyang Pambansa
- Maipakilala ang Ortograpiyang Pambansa

accion
aksyon
aksiyon

cuento
kwento
kuwento

AKSYON

🕒 POSTED ON [JUNE 5, 2017](#)

SECRETARY PERNIA'S OPENING REMARKS AT AKSYON PARA SA AMBISYON: PDP EXPO

June 5, 2017

[News](#)

OPENING REMARKS

ERNESTO M. PERNIA

Socioeconomic Planning Secretary

AKSYON PARA SA AMBISYON: Philippine

Development Plan Expo

SMX Convention Center, Pasay City

June 2, 2017

REPUBLIC OF THE PHILIPPINES

DEPARTMENT OF THE
INTERIOR AND LOCAL GOVERNMENT

ISSUANCES DETAILS

☰ AUXILIARY

MEMO CIRCULARS

**GUIDELINES ON THE
ACCREDITATION OF CIVIL
SOCIETY AND NON-
GOVERNMENT
ORGANIZATIONS RE: GABAY
SA MAMAMAYAN AKSYON
CENTER (GMAC) PROJECT**

REPUBLIC OF THE PHILIPPINES
DEPARTMENT OF THE INTERIOR AND LOCAL GOVERNMENT

A. Francisco Gold Condominium II, EDSA Cor. Mapagmahal St.,
Diliman, Quezon City

March 19, 2003

L
032003

MEMORANDUM CIRCULAR

No. 2003 - 53

**To : PROVINCIAL GOVERNORS, ALL CITY/MUNICIPAL
MAYORS, PUNONG BARANGAYS AND SANGGUNIANG
BARANGAY MEMBERS, DILG REGIONAL AND FIELD
OFFICES AND OTHERS CONCERNED**

**Subject : GUIDELINES ON THE ACCREDITATION OF CIVIL-
SOCIETY AND NON-GOVERNMENT ORGANIZATIONS
RE GABAY SA MAMAMAYAN AKSYON CENTER (GMAC)
PROJECT**

I. Prefatory Statement

Section 24 of Rule VI of the Rules and Regulations Implementing Executive Order 130, s.2002 entitled "Establishment of Gabay sa Mamamayan Aksyon Center in the Barangay", provides for the roles of the Civic Society Organizations (CSOs) existing in the community, in the spirit of volunteerism, to

Aksiyon sa PSL sa FilOil

📅 November 12, 2018 | 📁 Filed under Volleyball | 👤 Posted by Angelli Catan | 📡 RSS Feed

[Share 3](#) [Tweet](#) [G+](#) [Email](#) [Print](#)

Mga laro sa Martes

(Filoil Flying V Centre)

2:00 n.h. — F2 Logistics vs Generika-Ayala

4:15n.h. — Foton vs Smart

7:00 n.h. — Sta. Lucie vs Cignal

Posts

Late

Slater

Suyam

Apat n

Learn

Aksiyon

KOMIKS

SET. 22, 1962

BLG. 1 25 ST

Lahing **KAYUMANGGI**

TUNGKULIN AT PROBLEMANG DAPAT HARAPIN NG KWF NGAYON:

1. Estandardisasyon sa pamamagitan ng Ortograpiyang Pambansa

2. Armonisasyon ng mga ortograpiya ng mga katutubong wika, lalo na ang mga ginagamit sa DepEd Mother Tongue Program

➤ Adhika: Para sa Pambansang Literasi

Ano ang Ortograpiyang Pambansa?

ORTOGRAPIYA

ORTOGRAFIA

ORTHO- + -GRAPHIA

Griego: “wasto”

Griego/Latin:
“pagsulat”

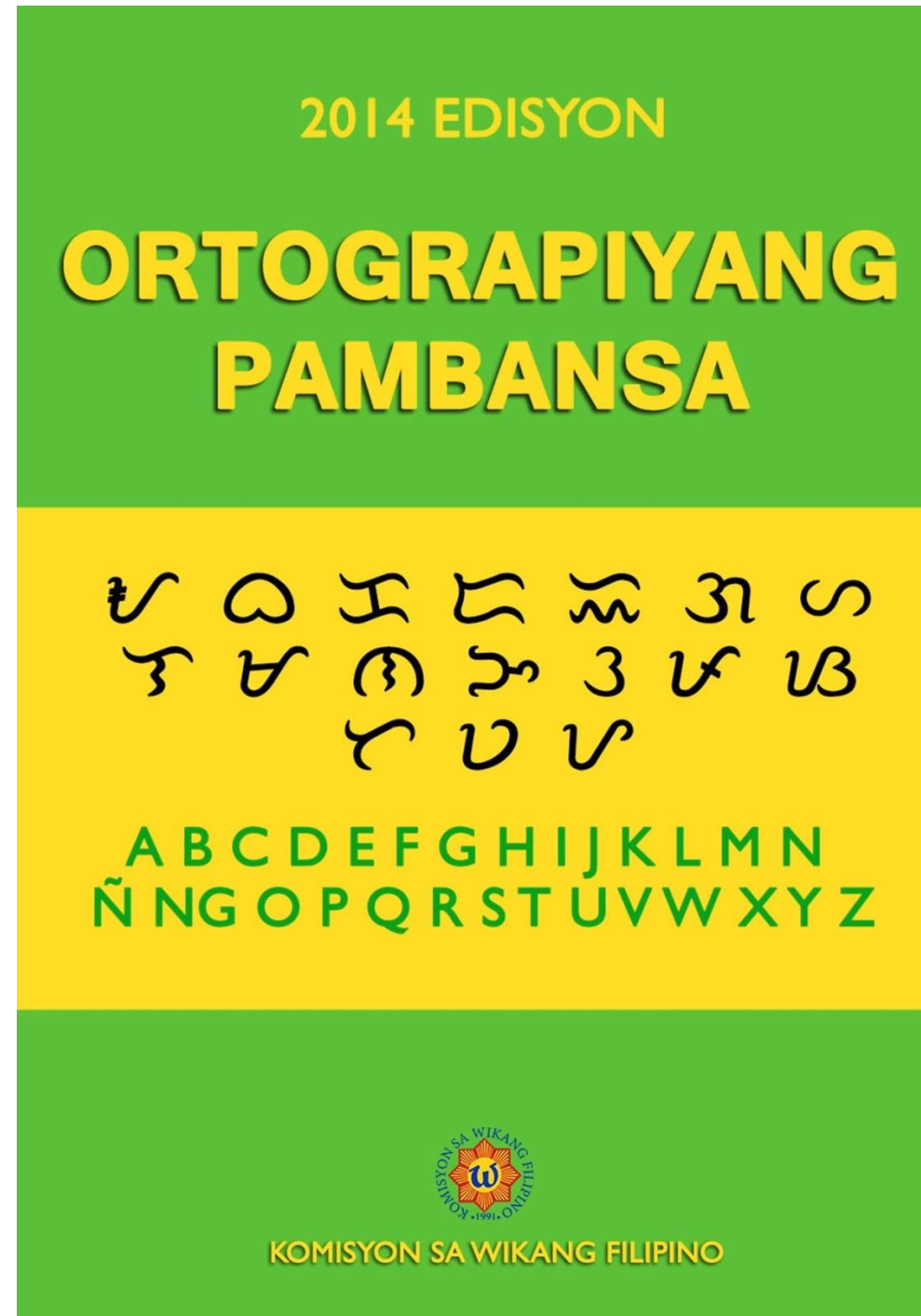
OR•TO•GRA•PÍ•YA

[Esp *ortografía*]: sining ng tamang pagbaybay at pagsulat ng mga salita ayon sa tamang pamantayan o gamit

ORTOGRAPYANG PAMBANSA

Mga tuntunin kung paano sumulat gamit ang wikang Filipino.

ORTOGRAPIYANG PAMBANSA

Kasaysayan ng ortograpiya

MGA PATINIG

a

e-i

o-u

MGA KATINIG

ba

ka

da/ra

ga

ha

la

ma

na

nga

pa

sa

ta

wa

ya

Baybáyin

Natatanging malinaw na ebidensiya
ng taglay na talino at kultura ng mga
Filipino

Unang Pag-aaral sa Baybáyin

- **Pedro Andres de Castro**

Ortograpiya at mga Tuntunin sa Pagsulat ng Wikang Tagalog

- **Trinidad Pardo H. de Tavera**

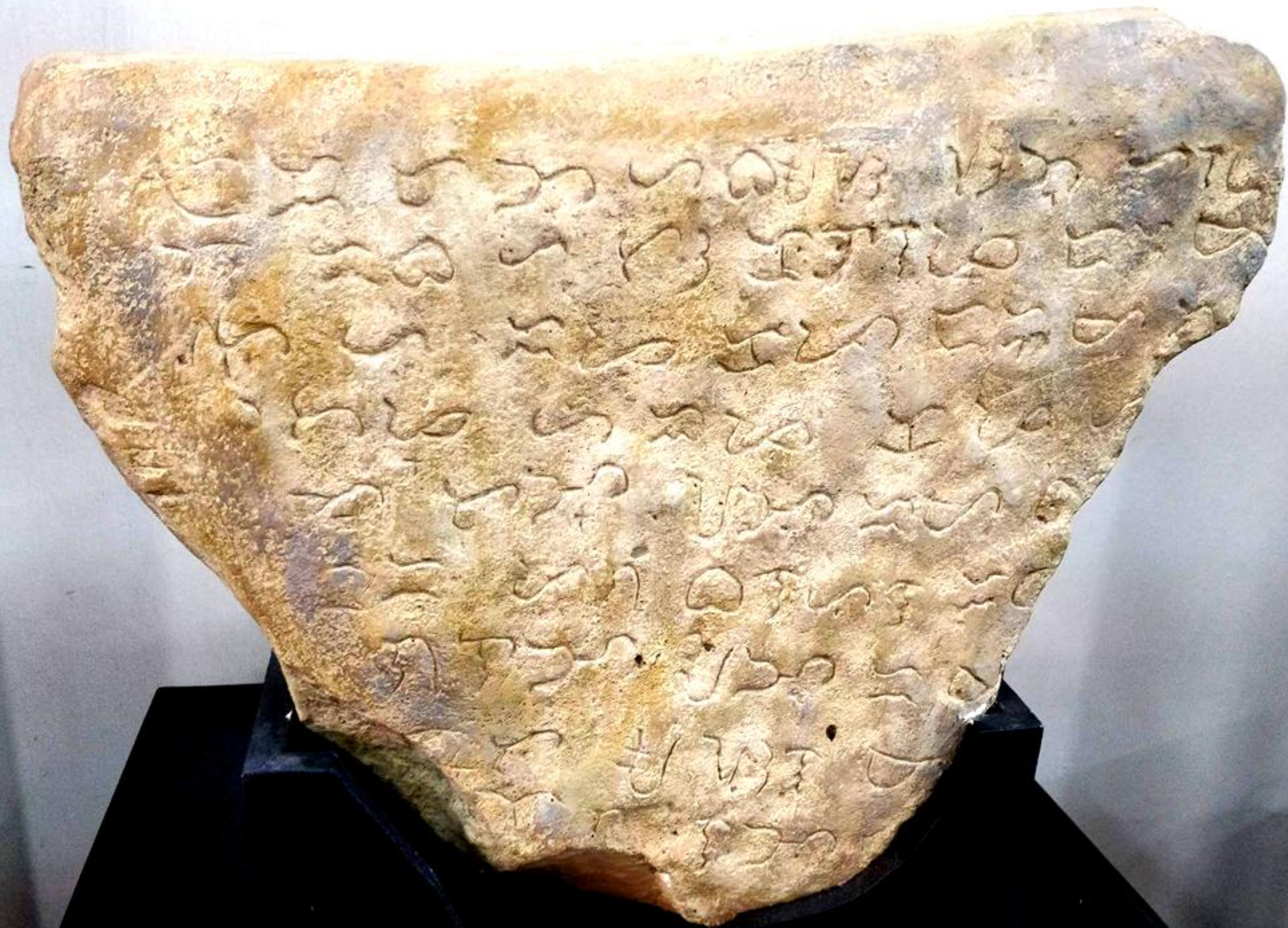
Mga Ambag sa Pag-aaral ng Sinaunang Alpabeto ng mga Filipino

Trinidad Pardo de Tavera (1884)

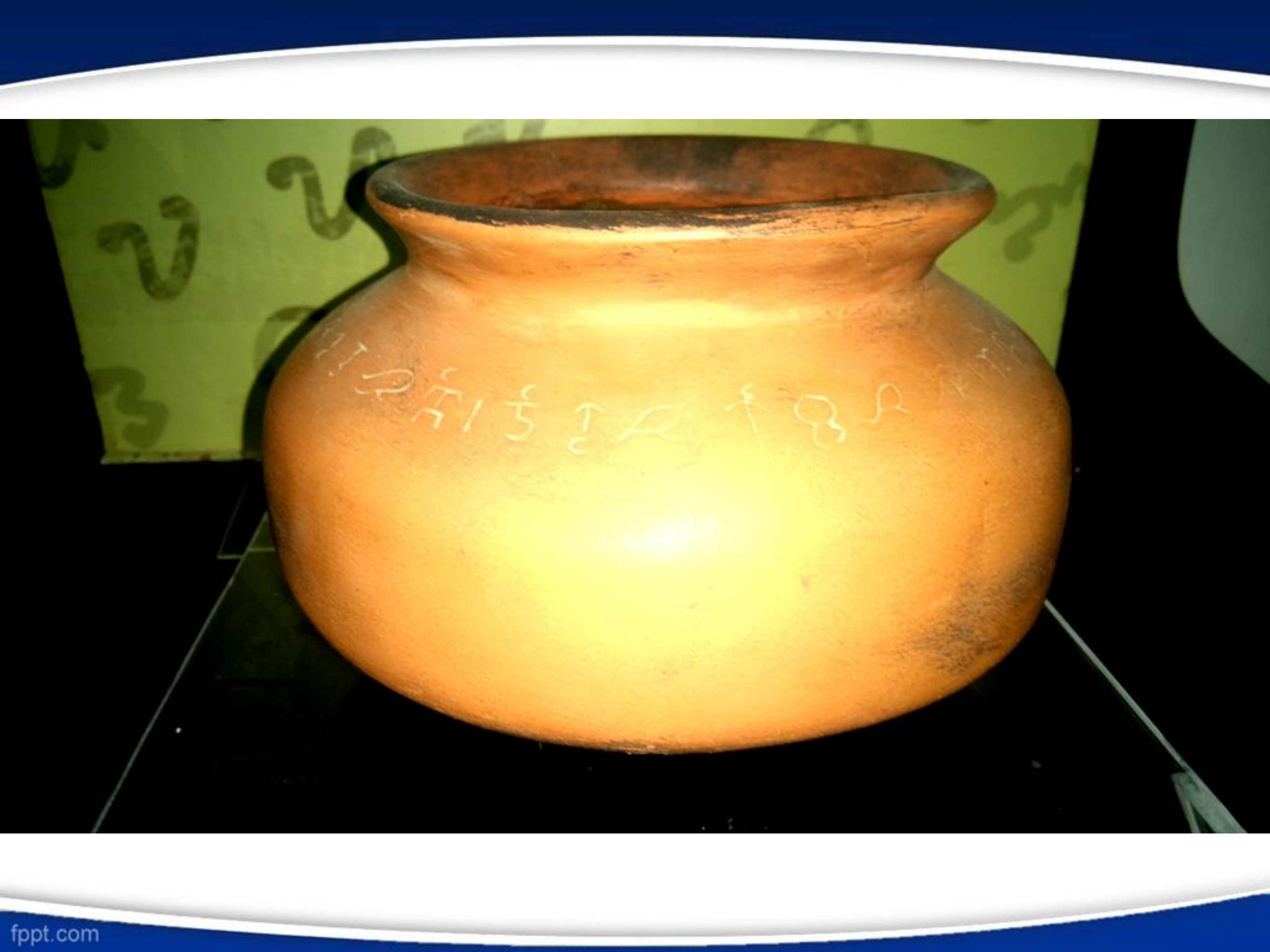
“Contribucion para el estudio antiguos alfabetos filipinos”

	Equivalencia	a	e-i	o-u	ka	ga	nga	ta	da	na	pa	ba	ma	ya	la	wa	sa	ha
TAGALOG	1. Chirino	ʌ	≡	3	⊥	⊂ ² 5	⊂ ³ ⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂
	2. Fr. Agustin	⊂	≡	3	⊥	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂
	3. De Mas	⊂	≡	3	⊥	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂
	4. De Mas	⊂	≡	3	⊥	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂
ILOCANO	5. De Mas	⊂	≡	3	⊥	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂
	6. Jacques	⊂	≡	3	⊥	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂
VISAYA	7. Ezguerra	⊂	≡	3	⊥	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂
	8. Mentrída	⊂	≡	3	⊥	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂
PANGASINAN	9. De Mas	⊂	≡	3	⊥	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂
PAMPANGO	10. De Mas	⊂	≡	⊂	⊥	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂
	11. Riedel	⊂	⊂	3	⊥	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂
	12. Riedel	⊂	⊂	⊂	⊥	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂	⊂

BAYBAYIN

MGA PATINIG

a

e-i

o-u

MGA KATINIG

ba

ka

da/ra

ga

ha

la

ma

na

nga

pa

sa

ta

wa

ya

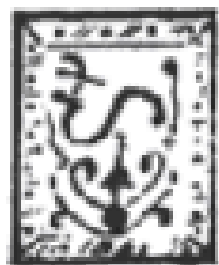

Doctrina Christiana, en
lengua española y tagala, cor-
regida por los Religiosos de las
ordenes Impressa con licencia, en
S. gabriel de la orden de S. Domingo
En Aldanila. 1593. ¶

- **Pinakaunang aklat na nalathala sa Filipinas**
- **Dasal: “Ama Namin,” “Aba Ginoong Maria,” “Sampung Utos ng Santa Iglesya,” “Pitong Sakramento,” “Tanungan”**
- **Nakasulat sa Español at Tagalog (alpabetong Romano at Baybaying Tagalog)**

“Ama Namin” sa Baybaying at alpabetong Romano

A ma namin || nasa langit ka || ipasambá
 mo || ang ngalan mo, || mowí sa amin || ang
 pagkahari mo || ipasunód mo || ang loób mo ||
 dito sa lupá || parang sa langit, || bigyán mo kami ||
 ngayón || nang aming kakanin || para nang sa araw-araw ||
 At pakawalin mo || ang aming kasalanan, || yayang
 winawaláng-bahalá namin sa loób || ang kasalanan ||
 nang nagkasasala || sa amin || Huwág mo kami iwan || nang
 di kami matalo nang tuksó || Dátapuwát || iad-
 yá mo kami || sa diláng masamá || Amén Sesús ||

má namin || nasa langit ka || ipasambá
 mo || ang ngalan mo, || mowí sa amin || ang
 pagkahari mo || ipasunód mo || ang loób mo ||
 dito sa lupá || parang sa langit, || bigyán mo kami ||
 ngayón || nang aming kakanin || para nang sa araw-araw ||
 At pakawalin mo || ang aming kasalanan, || yayang
 winawaláng-bahalá namin sa loób || ang kasalanan ||
 nang nagkasasala || sa amin || Huwág mo kami iwan || nang
 di kami matalo nang tuksó || Dátapuwát || iad-
 yá mo kami || sa diláng masamá || Amén Sesús ||

Romanisasyon ng Baybaying Tagalog mula Siglo 16 hanggang sa kasalukuyan

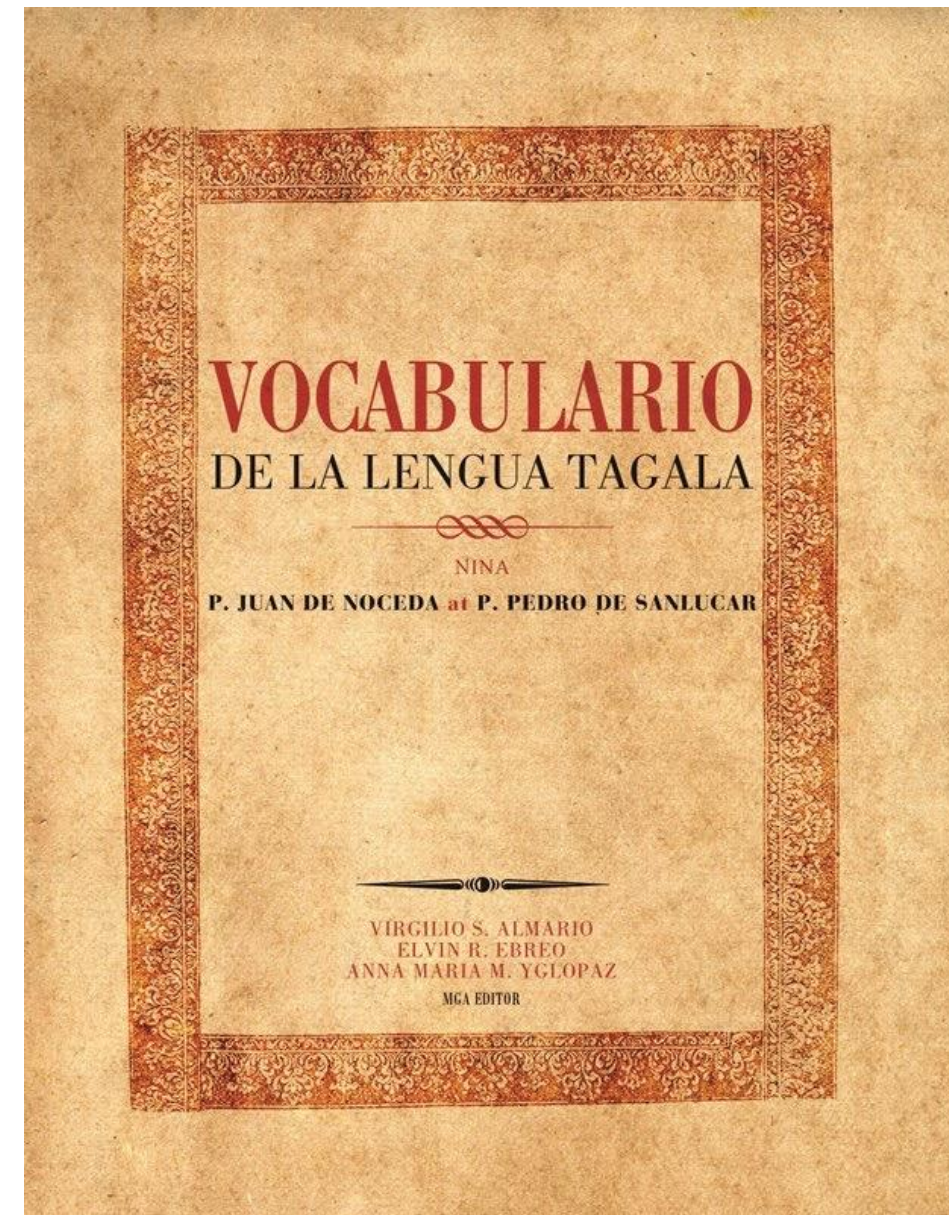
**Sa loob at labas, ng bayan cong saui
caliluha,i, siyang nangyayaring hari
cagalinga,t, bait ay nalulugami
ininis sa hucaay nang dusa,t, pighati.**

**Ang magandang asal ay ipinupucol
sa laot ng dagat ng cut-ya,t, lingatong
balang magagaling ay ibinabaon
at inililibing na ualang cabaong.**

(Dalawang saknong mula sa Florante at Laura)

Mga Katangian ng Alpabetong Romano na pinalaganap ng mga Español

1. Walang K, pinalitan ng C at QU.
2. Walang W, ipinakatawan sa U.
3. Alpabeto alinsunod sa gamit ng Español.

1754 at 1860

catauan

icao

saosao

couago

olan

ona

osa

uacas

uala

uica

tiaga

tian

tiac

saquit

saquim

guijo

kayumangui

Repormang Rizal

- A. “Sobre la nueva ortografia de la lengua tagala” (1890)
  - 1. Paggamit ng K at W.
  - 2. Pagsasaayos ng pantig na GUI at QUI.
  - 3. Pagsasaayos ng diptonggo na AO.
- B. “Estudios sobre la lengua tagala” (1899)
  - 1. Alpabetong may 20 titik.
  - 2. Limang patinig, labinlimang katinig.
- C. Tungo sa abakadang Tagalog ni Lope K. Santos

mésa = mísa
téla = tíla
ten = tin
méron = mirón

róta = rúta
diyósa = dúsa
bóto = butó
          bútu
          butù
bóla = búla
          bulâ
bóte = búti
toyò = tuyô

PAGBABAGO SA ALPABETO

- **Tagalog bilang batayan ng wikang pambansa: 1939-1959 (pag-iwas sa baybay Español)**
  - **Pilipino: 1959-1973, 20 titik**
  - **Filipino: 1977, 31 titik**
  - **Filipino: 1987, 28 titik**
  - **Filipino: 2013, 28 titik**

Alpabetong PILIPINO / ABAKADA

Ae <u>a</u>	Bb <u>ba</u>	Kk <u>ka</u>	Dd <u>da</u>
Ee <u>e</u>	Gg <u>ga</u>	Hh <u>ha</u>	Ii <u>i</u>
Ll <u>la</u>	Mm <u>ma</u>	Nn <u>na</u>	Ng ng <u>nga</u>
Oo <u>o</u>	Pp pa	Rr <u>ra</u>	Ss <u>sa</u>
Tt <u>ta</u>	Uu <u>u</u>	Ww <u>wa</u>	Yy <u>ya</u>

20 titik: 5 patinig, 15 katinig

bawat katinig ay binabasang may kasamang “a”

HIRAM NA TITIK	TITIK TAGALOG	SALITANG ESPAÑOL	BAYBAY TAGALOG
C	k- s	cama circular	kama sirkular
Ch	ts s-	cheque chiste	tseke siste
F	p	figura	pigura
J	h-	huez	huwes
LL	ly- y-	calle caballo	kalye kabayo
Ñ	ny	pañolito	panyolito
Q	k-	quimica	kimika
RR	r	barrio	baryo
V	b	vestido	bestido
X	ks- s-	experto xilopono	eksperto silopono
Z	s-	zapatos	sapatos

Tumbasang Español- Filipino

dagdag na

11 titik:

C, F, J, Ñ,
Q, V, X, V

Ch, RR, LL

“pinagyamang
alpabeto”

Alpabetong Filipino

Aa <i>ey</i>	Bb <i>bi</i>	Cc <i>si</i>	Dd <i>di</i>	Ee <i>i</i>	Ff <i>ef</i>	Gg <i>dya</i>
Hh <i>eyts</i>	Ii <i>ay</i>	Jj <i>dyey</i>	Kk <i>key</i>	Ll <i>el</i>	Mm <i>em</i>	Nn <i>en</i>
Ngng <i>endya</i>	Ññ <i>enya</i>	Oo <i>o</i>	Pp <i>pi</i>	Qq <i>kyu</i>	Rr <i>ar</i>	Ss <i>es</i>
Tt <i>ti</i>	Uu <i>yu</i>	Vv <i>vi</i>	Ww <i>dobolyu</i>	Xx <i>eks</i>	Yy <i>way</i>	Zz <i>zi</i>

28 titik: 5 patinig, 23 katinig

Dagdag na walong letra: C, F, J, Ñ, Q, V, X, Z

Binibigkas sa tunog Ingles maliban sa Ñ

KATANGIAN NG ORTOGRAPIYANG PAMBANSA

- **Nakabatay sa Kasaysayan**
- **Mataas na Modelo: nakabatay sa mataas na uri ng panitikang nakasulat at sa pamantayan ng pagbigkas**
- **Episyente: modernisado**
- **Madaling gamitin**